

deres opnåelse af uafhængighed, og at uafhængigheden derfor let kunne blive et skjul for den fortsatte udnyttelse af disse områders ressourcer. FN burde derfor vedtage principper, der kunne garantere kolonibefolkningernes ret til frit at bestemme over deres naturgivne ressourcer.

Sovjetunionen fremstillede — ligesom de øvrige kommunistiske lande, der alle i deres indlæg behandlede dette spørgsmål — de fremmede økonomiske interessers virksomhed i koloniområderne som den primære hindring for disse områders opnåelse af selvstændighed og for social og økonomisk retfærdighed. Først og fremmest i det sydlige Afrika spillede amerikanske, tyske, britiske og franske monopoler en væsentlig rolle i opretholdelsen af kolonialisme og racisme. Dette hang sammen med områdets rige mineralforekomster, der gjorde, at fortjenesten på de udenlandske investeringer ofte beløb sig til 20-30 pct.

Den britiske repræsentant fandt, at 4. udvalg specielt burde beskæftige sig med de meget små koloniområders økonomiske problemer. Debatten herom burde imidlertid befries for ideologiske fordomme og måtte tage i betragtning, at fremskridt henimod uafhængighed først og fremmest berøede på den politik, kolonimagten førte. Eksistensen af udenlandske investeringer influerede ikke i sig selv på tidspunktet for opnåelse af uafhængighed, men gav en ny selvstændig regering bedre muligheder i hænde. Den kendsgerning, at de fleste lande, så snart de blev uafhængige, havde søgt at tiltrække udenlandske investeringer, tydede da også på, at sådanne investeringer forøger disse landes uafhængighed. Spørgsmålet var derfor snarere, hvilke betingelser der var knyttet til de fremmede økonomiske interessers virksomhed. Den britiske regering havde derfor sikret, at de valgte regeringer i de britiske områder, også før de blev uafhængige, fik mulighed for frit at vælge, hvilke økonomiske forbindelser, de ønskede. Det måtte i øvrigt beklages, at en sådan frihed inden for de sidste få måneder var blevet frataget en europæisk regering.

Såfremt ordet ny-kolonialisme overhovedet havde nogen mening, måtte den finde anvendelse på en sådan aktion. I det Commonwealth, som Storbritannien tilhørte, førte ethvert medlem efter opnået

uafhængighed sin egen uafhængige politik, og det var derfor specielt beklageligt at finde Commonwealth-navnet anvendt til at berettige en brutal indblanding i en anden stats indre anliggender.

II. Resolutionen.

Et resolutionsforslag fremlagt af en række afro-asiatiske lande samt Jugoslavien godkendte koloniudvalgets rapport og bestod i øvrigt i videreførelse af Generalforsamlingens resolution 2288 (XXII) af bestemmelser, der i brede og til dels uklare formuleringer syntes at acceptere den — oprindeligt af de kommunistiske lande lancerede — tese, hvorefter udenlandsk økonomisk virksomhed i koloniområderne i princippet hæmmer uafhængighedsprocessen.

Dette resolutionsforslag blev, efter at den latinamerikanske gruppe havde fået gennemført et par ubetydelige ændringsforslag, vedtaget i 4. udvalg den 13. december 1968 med 89 stemmer for (de afro-asiatiske, kommunistiske og latinamerikanske lande samt Grækenland, Irland og Spanien) og 2 stemmer imod (Portugal og Sydafrika), medens 17 afstod (vestlige lande, herunder de fem nordiske, samt Brasilien og Cuba).

Forinden havde der efter latinamerikansk anmodning været afholdt delafstemning om operative paragraf 1, der godkender koloniudvalgets rapport, og operative paragraf 3, der erklærer, at enhver administrerende magt ved at fratage kolonibefolkningerne retten til at disponere over deres naturrigdomme eller ved at underordne dem fremmede økonomiske og finansielle interesser krænker de forpligtelser, den har påtaget sig under kapitlerne XI og XII i FN's pagt, og hindrer gennemførelsen af kolonideklARATIONEN. Paragraf 1 blev vedtaget med 70 stemmer for og 7 imod (Australien, Storbritannien, USA og Den dominikanske Republik, Ecuador, Sydafrika og Portugal), medens 29 afstod (vestlige lande, herunder de 5 nordiske, en række latinamerikanske lande samt Grækenland, Irland, Spanien og Tyrkiet). Paragraf 3 blev vedtaget med 81 stemmer for og 4 imod (Storbritannien, USA, Sydafrika og Portugal), medens 18 afstod (vestlige lande, herunder de 5 nordiske, nogle latinamerikanske lande samt Spanien). Botswana, Lesotho, Malawi og Swaziland deltog ikke i afstemningerne.